

LEON ŠTUKELJ

najuspešnejši
slovenski športnik
in olimpijček
(1898–1999)

Vir: <http://en.wikipedia.org/wiki/Austria-Hungary>.

1. Leon Štukelj je bil po rodu z Dolenjske in je blago pojočo govoro ohranil tudi potem, ko se je od tam odselil, najprej v Ljubljano, zatem pa na Štajersko. Bil je najmlajši otrok novomeškega občinskega tajnika Leopolda Štuklja in mame Marije, ki se je v Novo mesto priselila iz Žužemberka. Štukelj je od rojstva do smrti bival v Sloveniji, vendar lahko rečemo, da je zaradi vojn in splošnih sprememb v Evropi živel v kar štirih različnih državah. Najprej se je ta njegova država do prve svetovne vojne imenovala

17 10 13 - 13

Vir: <http://www.dd-trbovlje.si/2009/06/pricevanja-nehise-prireditve-ob-stoti-obletnici-ustanovitve-društva-sokol-trbovlje/>.

zagledala dolgo povorko telovadcev v posebnih belih dresih, ki so strumno in svečano korakali ob taktih glasbenikov. Leon je bil ves prevzet, kajti prvič so pred njim korakali telovadci, imenovani

15 2

2. Ko mu je bilo dobrih šest let in je nekega dne s sosedovim fantom poležaval v senci drevesa, je do njiju prišel zvok godbe na pihala. Videla sta ljudi, kako hitijo proti cesti. Obenem sta že od daleč

Štukelj na krogih, Berlin leta 1936. Zasebni arhiv Frančka Jauka.

3. V Novem mestu je Leon obiskoval na novo zgrajeno gimnazijo in se zlasti zanimal za takrat nov obvezni predmet - za orodno telovadbo. Njegov telovadni učitelj je bil Franc Stopar, ki je gimnazijce seznanjal s posameznimi orodji, kot so koza, konj, krogi, drog in podobno. Uvrstil ga je v ekipo najbolj nadarjenih, ki so poglobljali svoje znanje v novi telovadnici tudi ob večerih. Leon je že takrat vidno izstopal zlasti na krogih. V šoli so temu predmetu rekli orodna telovadba, v vrhunskem tekmovalnem športu pa je ta temeljna panoga znana kot

2   10 2

Ob koncu študija prava, 1924. Leon Štukelj in Franček Jauk: Prvih sto let.

4. Njegova mlada leta je prekinila prva svetovna vojna, saj je moral na pragu 18-ih let obleči vojaško suknjo avstro-ogrske vojske. Ni odšel na fronto, ampak je služil kot vojaški pisar, konec vojne je dočakal na Dunaju. Po vrnitvi je študiral pravo, najprej na zagrebški, potem pa na takrat na novo ustanovljeni ljubljanski pravni fakulteti. Po končanem študiju je opravil zaključni izpit in postal

2

Prižiganje olimpijskega ognja v Grčiji. Vir: <http://24ur.com/novice/svet/olimpijada-z-zamikom.html>.

5. Z vrhunsko gimnastiko se je začel ukvarjati takoj po vrnitvi iz vojske in se hitro uvrstil v izbrano vrsto Kraljevine Jugoslavije, v kateri so prednjačili slovenski telovadci; tisti iz drugih južnih krajev so vidno zaostajali. Vrsto najboljših je vodil dr. Viktor Murnik, bili so na največjih tekmovanjih in to v Parizu leta 1924, v Amsterdamu leta 1928 in v Berlinu leta 1936. Leon je bil najboljši med našimi in je osvojil 6 kolajn. Ta tekmovanja so še danes vsaka štiri leta in se imenujejo

15 2 9 2   3

2 13 3

Štukelj na parterju, Berlin leta 1936.
Leon Štukelj in Franček Jauk: Prvih sto let.

6. Naši najboljši tekmovalci v gimnastiki pa niso sodelovali le na olimpijskih igrah, temveč tudi na štirih mednarodnih tekmovanjih, ki jih štejemo danes za svetovna prvenstva. Leon je bil tudi tu zelo uspešen in je skupaj z olimpijskimi igrami osvojil 20 medalj, kar je največ v slovenski športni zgodovini. Danes takšni uspešni športniki zaradi promocije in reklam pogosto dobro zaslužijo,

takrat pa je bilo drugače, saj športniki za svoje nastope niso dobivali nikakršnih denarnih nagrad; vsak je imel svoj poklic, kot športnik pa je bil

			10	3	13

Štukelj na odprtju olimpijskih iger v Atlanti leta 1996.
Vir: <http://www.rtvsl.si/sport/ne-prezrite/stukelj-ostaja-idol-mnogih-tudi-dandanes/125782>.

7. Leona in celotno vrsto so ob vrnitvah pričakale množice občudovalcev, zlasti bučno je bilo vedno v Ljubljani in v Novem mestu, nazadnje pa tudi v Mariboru, kamor se je vrnil iz Berlina leta 1936 po osvojeni zadnji, srebrni medalji na krogih in doživel na kolodvoru nadvse svečan sprejem. V tem kraju si je Leon ustvaril svojo družino, iz Maribora pa je leta 1996 odpotoval tudi na olimpijske igre v Atlanto, kjer je doživel sprejem, ki ga je zaradi televizijskega prenosa videl ves svet. Pri skoraj sto letih je bil lahkega koraka, ploskal mu je tudi ameriški predsednik Clinton in to upravičeno, kajti bil je

			10	13	3		2

Viri:

1. Jauk, Franček: Le enkrat je, kar je. Ljubljana: Založba Litera, 2009.
2. Štukelj, Leon; Jauk, Franček: Prvih 100 let. Maribor: Založba Kapital, 1998.
3. Zasebni arhiv novinarja in publicista Frančka Jauka, Maribor.

Pripravil: **Franček Jauk**

Srečanje z mladimi.
Leon Štukelj in Franček Jauk: Prvih sto let.

8. Po drugi svetovni vojni je kot športnik dolgo živel povsem pozabljen. Toda dočkal je tudi osamosvojitve Slovenije, ob zgodovinskem prelomu so se spet spomnili nanj in mu dodelili številna priznanja doma in po svetu. Nadvse rad se je družil z mladimi, zavzemal se je za iskreno sožitje z mlajšimi generacijami; zlasti mladi po šolah so mu pozornost vračali. Prav je, da vemo, da je medgeneracijskemu sožitju Evropska unija posvetila posebno pozornost in je leto

	20	21	

razglasila za evropsko leto aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti.

Končno geslo:

9	13	17	2	H	21	20	20	15	3	10

Ime in priimek

Ime OŠ

Naslov OŠ ali domači naslov

Rešitev oddaj v svoji knjižnici ali jo pošlji na naslov:

MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
Kersnikova 2, 1000 Ljubljana
»Za MEGA kviz«

